

การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางพัชรินทร์ ศิริสุข

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-350-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016823

I10307345

A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY
PERFORMANCE OF ADMINISTRATORS
IN PRIMARY SCHOOL UNDER
THE JURISDICTION OF
BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

MRS. PATCHARINE SIRISUK

คุณยัวิทยธรพัชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-350-6

ทำข้อวิทยานิพนธ์

โดย

ภาควิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

การศึกษาค้นคว้าด้านงานด้านวิชาการของผู้บริหาร

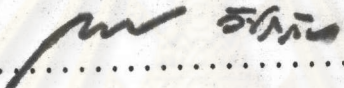
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางพัชรินทร์ ศิริสุข

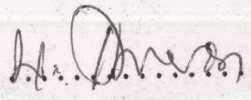
บริหารการศึกษา

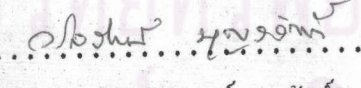
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

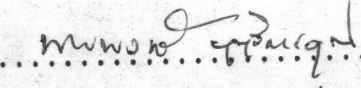
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เพรยอด)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นงพงษ์ บุญจิตราดูลย์)

พิชรินทร์ ศิริสุข : การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF EDUCATIONAL
SUPERVISORY PERFORMANCE OF ADMINISTRATORS IN PRIMARY SCHOOL UNDER
THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 182 หน้า ISBN 974-577-350-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงาน
วิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม
ไปยังประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 427 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 364 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 85.25 และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และหาค่า
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน
ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนครบทั้ง 8 งาน โดยเรียงลำดับงานจากมากไปหาน้อย ดังนี้
1. งานหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร 2. งานการจัดการเรียนการสอน 3. งานนิเทศการสอนใน
ชั้นเรียน 4. งานวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน 5. งานห้องสมุด 6. งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. งานการจัดการนิเทศงานวิชาการ 8. งานการประเมินผลการจัดการนิเทศงานวิชาการ

ในด้านปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับปัญหาจาก
มากไปหาน้อยดังนี้ 1. งานนิเทศการสอนในชั้นเรียน 2. งานวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
3. งานการจัดการนิเทศงานวิชาการ 4. งานหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร 5. งานประเมินผล
การจัดการนิเทศงานวิชาการ 6. งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร 7. งานการจัดการเรียนการสอน
8. งานห้องสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

PATCHARINE SIRISUK : A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY PERFORMANCE OF ADMINISTRATORS IN PRIMARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. VALAIRAT BOONSAWASDI, 182 PP. ISBN 974-577-350-6

The purpose of this research was to study the educational supervisory performance of administrators in primary schools under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. The population of this research were composed of 127 primary school administrators. Of the total questionnaires sent out, 364 copies or 85.25 percent were completed and returned. Data were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation.

It was found that most school administrators performed all of the educational supervisory tasks which could be ordered from high level of performance to low level of performance as follows: 1) curriculum and curriculum documents. 2) instructional management. 3) classroom instructional supervision. 4) instructional medias. 5) library work. 6) extra-curricular activities. 7) an organization of educational supervision and 8) an organization of evaluation educational supervision.

The problems concerning educational supervisory performance of most primary school administrators were at the low level which could be ordered from the high level problem to the low level one as follows: 1) classroom instructional supervision. 2) instructional medias. 3) an organization of educational supervision. 4) curriculum and curriculum documents. 5) an organization of evaluation educational supervision. 6) extra-curricular activities. 7) instructional management and 8) library work.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์สวัสดิ์ จงกล และคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยาทานทั้งมวล และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจ แก้ไข และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย และขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านที่ได้สละ เวลาในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยความยากลำบาก หากไม่ได้รับความเมตตา กรุณาจากคุณพ่อ-แม่ของผู้วิจัย ที่ได้กรุณาดูแลความเรียบร้อยต่าง ๆ ภายในครอบครัวด้วยความรักลูกเป็นอย่างดี ลูกขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ นต.พรชัย ศิริสุข ซึ่งเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลาในการศึกษาเล่าเรียนด้วยความรักและห่วงใยเสมอ น้ำใจและคุณความดีทั้งมวลนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสุดที่จะกล่าวพรรณนาได้

พัชรินทร์ ศิริสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำถามในการวิจัยที่ต้องการคำตอบ.....	6
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	8
2. ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	10
หลักการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	11
ความจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา	12
ขอบข่ายงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา.....	13
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	17
การปฏิบัติงานนิเทศทางวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	75
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
การสร้าง เครื่องมือ.....	76
ลักษณะของ เครื่องมือ.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	77
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงาน วิชาการภายในโรงเรียน.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียน.....	121
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	136
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	136
วิธีดำเนินการวิจัย.....	136
สรุปผลการวิจัย.....	137
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	142
รายการอ้างอิง.....	152
ภาคผนวก.....	158
ประวัติผู้เขียน.....	182

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	77
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ที่เคยผ่านการฝึกอบรม ด้านการนิเทศการศึกษา.....	81
3	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานหลักสูตร และ เอกสารหลักสูตร.....	84
4	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานการจัด การเรียนการสอน.....	91
5	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานนิเทศ การสอนในชั้นเรียน.....	98
6	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานการจัด การนิเทศงานวิชาการ.....	103
7	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน.....	105
8	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานห้องสมุด.....	110
9	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานกิจกรรม เสริมหลักสูตร.....	115
10	การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงานประเมิน ผลการจัดการนิเทศงานวิชาการ.....	118
11	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน หลักสูตรและ เอกสารหลักสูตร.....	121
12	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน การจัดการเรียนการสอน.....	123
13	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน นิเทศการสอนในชั้นเรียน.....	125
14	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน การจัดการนิเทศงานวิชาการ.....	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	128
16	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน ห้องสมุด.....	130
17	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน กิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	132
18	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านงาน ประเมินผลการจัดการนิเทศงานวิชาการ.....	134

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

1	การจัดองค์การบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีผู้ช่วยผู้บริหาร และมีผู้ช่วยผู้บริหาร 1 คน.....	48
2	การจัดองค์การบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน ในกรณีที่โรงเรียนมีผู้ช่วยบริหารตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป.....	49

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย